

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Gospodarska politika in JNS Državni erar zahteva od „Našičke“ 120 milj. dinarjev

Izvolitev novega vodstva Jugoslovanske nacionalne stranke na kongresu pred dobrim tednom dni v Beogradu, pod predsedstvom g. Petra Živkovića, je toliko obvladala in absorbirala ves interes naše javnosti, da je skoro neopažen šel mimo nje oni del kongresa, ki je začrtal smernice strankinim pogledom na gospodarska in socialna vprašanja. In vendar je najmanj tako, kakor — naj nam bo dovoljen ta izraz — pomladitev stranke v njeni vodilnih vrstah, važna tudi usmeritev stranke v pogledu gospodarskega dela in v pogledu socialnih problemov. Bivši minister in priznani gospodarski strokovnjak dr. Slavko Šečerov je imenom strankinega vodstva iznesel v izčrpnem referatu pred delegate vse one najvažnejše probleme našega gospodarskega in socialnega življenja, ki bodo tvorili bistvo strankinih naporov in njenega udejstvovanja, bodisi da bo ostala v opoziciji, bodisi da bi nanesele prilike, da bi prišla na vlado.

Podčrtati je treba predvsem odločnost, s katero je dr. Šečerov naglasil potrebo načrtnega gospodarstva. Dočim so skoro vse države krog nas, tudi one, ki so bile še nedavno pobornice gospodarskega liberalizma, po silj prilik preokrenile svojo gospodarsko politiko v smeri načrtnega gospodarstva, in dočim tudi pri nas zastopniki vseh najvažnejših gospodarskih panog že leta sem prihajajo z zahtevo po novih potih v državni gospodarski politiki, si naši merodajni še vedno niso na jasnem glede njene preusmeritve. Niso si na jasnem niti v temeljnih vprašanjih, in se zgodi, da se v trgovskih pogodbah enkrat štiti industrija, drugič zopet kmetijstvo odnosno kakšna druga panoga našega gospodarstva. In vendar bi se morali vsi zavedati, da mora naša gospodarska politika nositi obeležje kmetijske nacionalne in socialne politike, da pa moramo baš radi izpopolnjevanja in napredka našega kmetijstva izgraditi tudi svojo domačo industrijo kot nepogrešljiv del našega narodnega gospodarstva, predvsem ono, ki naj predeluje naše agrarne in druge sirovine.

Cilj načrtna kmetijske politike mora biti dvig materialnega blagostanja in duhovne moči našega kmetijskega stanu, dvig njegove kupne moči, ki je predpogoj tudi za obstanek in napredek naše obrti in trgovine. V tej smeri pa je predvsem — poleg že tolikokrat poudarjene potrebe, da se izenači nivo cen kmetijskih in industrijskih pridelkov — potrebna na eni strani nujna dokončna izvedba agrarne reforme, ki naj končno ustvari močno malo kmetijsko posest, na drugi strani pa dokončna rešitev problema kmetijske razdolžitve z žrtvami i kmetov i upnikov i države.

Važen gospodarski, a obenem nacionalni problem je vprašanje tujega kapitala v naši državi. Kakor je gotovo, da si samo iz svojih sredstev ne moremo ustvariti močne domače industrije, tako gotovo je pa tudi, da moramo z vsemi sredstvi delati na to, da omejimo tuji kapital na njegovo pravo vlogo v našem narodnem gospodarstvu in da pobijamo njegove zlorabe na škodo našega ugleda, naših financ, našega konsumenta in našega delavca. Našička, Krivaja, Batignol, Feniks in druga imena, ki so nosilci tujega kapitala in ki so se pojavili pri nas v zvezi s težkimi korupcijskimi aferami, so nam dokaz, da treba tu brezobzirno ne samo ukiniti vse privilegije,

ZAGREB, 9. julija. Kakor poroča zagrebški »Hrvatski dnevnik«, je uvedlo okrožno sodišče v Zagrebu na zahtevo državnega erarja kraljevine Jugoslavije, ki ga zastopa davčna uprava II. mesta Zagreb sekvester nad podjetjem »Našička« d. d. v Zagrebu radi plačila zneska 59.736.146 Din. Ta zahteva državnega erarja poteka iz naslova neplačanega državnega poslovnega davka in pristojbin. Državni erar je v začetku 1936 vložil pri finančnem sodišču savskega finančnega ravnateljstva v Zagrebu tožbo radi izplačila prikrajšanih davščin v višini okoli 120 milijonov dinarjev in se je fin. ministr. v Beogradu obvezala »Našička« d. d. na izplačilo 46 milijonov dinarjev v treh enakih obrokih v mesecih maju, juniju in juliju 1936, pri čemer si je državni erar pridržal pravico, da v slučaju neplačanja enega obroka zahteva plačilo celotnega zneska. Našička tvornica d. d. ni temu zadostila in se je radi tega uvedel sekvester. Sekvester je pri proučitvi imovinskega stanja Našičke ugotovil, da je v smislu navedb vsa premijsninska imovina Našičke založena pri tt. Atlantic Timber Trading Corporation Ltd. Montreal radi dolžnih 7.700.000 švicarskih frankov. Ker so predstavniki navedenega upnika obenem člani ravnateljstva »Našičke« in ker se je založitev vse imovine »Našičke« navedenemu upniku izvršila v decembru 1935, se je sekvester dr. Feliks Sternberg, odvetnik iz Zagreba, postavil na stališče, da je zahteva državnega erarja eventualno v nevarnosti in je stavil finančnemu ministru predlog za vložitev tožbe navedenemu upniku. Sekvestraciji se je priključila tudi zagrebška mestna občina. Sekvester je do danes položil od dohodkov »Našičke« na račun državnega erarja okoli milijon in pol dinarjev.

Letašnje ameriške žetve ne bi mogel eešiti niti vesoljni potop

NEWYORK, 9. julija. Položaj ameriških agrarcev postaja radi strahovite suše vedno obupnejši. V državah Dakota, Nebraska, Montana in Minesotta ne bi mogel niti svetopisemski vesoljni potop rešiti žetve. Pobožni farmerji pravijo, da je strahovita suša šiba božja radi gospodarske politike, ko se je dopuščalo v letih izobilja zažiganje pšenice, da bi se cene dvignile. Štiri petine žetve v teh državah so uničene. Po dvodnevnih coprnijskih ceremonijah indijanskih plemen v državi Arizona je bilo tamkaj dva dni nekaj deževja, kar je pri poganskih Indijancih zbudilo splošno navdušenje, ker mislijo, da so te coprnijske ceremonije pripomogle do dežja. V južni Dakoti in Wyomingu so radi suše nastali veliki gozdni požari.

Italija plaska Göbbelsu:

več je vreden brzostrelni top kakor DN

RIM, 9. julija. Italijansko časopisje se očividno veseli zadrege, v katero je zašla v zadnjem času politika Anglije in Francije. Piše se celo o neki zagatni ulici. »Popolo d'Italia« piše, da bi se bila lahko v Evropi že zdavna razčistila situacija, če bi Pariz in London imela razumevanje za svoječasne predloge v smeri ustvaritve direktorija štirih velesil, Mussolinijev list opozarja v vezi s tem na položaj v Nemčiji, ki je šla isto pot kakor Italija. Pritrditi se mora besedam nemškega propagandnega ministra dr. Göbbelsa, ki pravi, da je več vreden en sam dober brzostrelni top, nego vse Društvo narodov z njegovimi pakti in pogodbami. Italija razume popolnoma stališče Nemčije. Zdi se, da Mussolini še ni opustil svojega načrta o paktu štirih, to je Anglije, Francije, Italije in Nemčije, temveč je istega samo odgodil. Po vseh znakih sodeč hoče doseči Mussolini svoj cilj v etapah in to po navodno predstojećem pobratimstvu med Rimom in Berlinom v zadevi avstrijskega problema.

Angleški vojni arzenal zletel v zrak

LONDON, 9. julija. V laboratoriju arsenala vojne mornarice v Wolwichu se je pripetila grozna eksplozija. Pri preizkusu eksplozivnosti neke 15 centimeterske granate je nastala nenadno eksplozija, katere učinek je bil tako velik, da je ves dotični del arsenala pognala v zrak. Radi strahovite eksplozije je bilo ubitih 5 vojaških zastopnikov, med njimi tudi major Long, vodja laboratorija. Podrobnosti o katastrofi držijo vojaške oblasti v strogi tajnosti.

Trenja med hitlerjevci in opozicijskimi strujami v Gdansk

VARŠAVA, 9. julija. Takoj po Greiserjevem prihodu v Gdansk so se storili važni sklepi proti opozicijskim strankam. Policija je zasedla prostore socialističnega lista »Volksstim«, ki mu je zabranjeno izhajanje za dobo treh mesecev. Pričakuje se tudi prepoved vseh ostalih protihitlerjevskih listov. Prav tako se pričakuje razpust vseh opozicijskih strank. Policija je zasedla vse dohode k rezidenci visokega komisarja Društva narodov, da prepreči eventualne demonstracije. Opozicijske stranke so izdale na prebivalstvo proglas, v katerem povdarjajo, da sta ustava in ustanova visokega komisarja Društva narodov najboljše jamstvo za zaščito pravic prebivalstva.

ki jih ima tuji kapital na škodo domačega, ampak tudi najstrožje kaznovati vse zlorabe, uvesti nad poslovanjem tujih družb najstrožjo kontrolo zlasti glede dohodkov in njih uporabe in pa glede njih obdavčenja, pa tudi glede mezd delavstva in zlasti glede uporabe tujih delovnih sil. Obenem pa treba Narodni banki naložiti dolžnost, da organizira domači industrijski kredit, dotlej pa razširi kredite, kakor je to potrebno v času razmaha poslovnega življenja in novega gospodarskega zaleta. Z realizacijo Gospodarskega sveta, ki ga je JNS že v prejšnjem parlamentu uzakonila, katerega imenovanje pa so preprečile tajne sile, bo nedvomno načrtno izvajanje naše gospodarske politike dobilo močno pobudo in oporo.

Delegati na kongresu JNS so od dr. Šečerova iznesene smernice za gospodarsko politiko stranke soglasno odobrili in s tem pokazali polno in globoko razumevanje za gospodarske in socialne probleme, ki se v današnji dobi drug za drugim pojavljajo. Upamo, da bo tudi vodstvo stranke v polni zavesti svoje naloge storilo vse, da se postopoma realizira strankin gospodarski program, ki poleg tu navedenih točk vsebuje še polno drugih, enako bistvenih in važnih.

Palecki

IZVRŠNI ODBOR JNS

je odposlal vsem strankinim organizacijam okrožnico, v kateri se strankini pristavi obveščajo o izvolitvi novega strankinega predsednika Pere Živkovića. Okrožnica vsebuje tudi navodila za organizacijo stranke in poziv strankinim funkcionarjem glede priprav za občinske volitve.

JNS ZA DRINSKO BANOVINO.

V torek je bila v Sarajevu seja banovinskega odbora JNS za Drinsko banovino in se je na seji razpravljalo o reorganizaciji stranke v Drinski banovini. Za predsednika banovinskega odbora za Drinsko banovino se je izvolil senator dr. Sava Ljubibratić, znani zaslužni nacionalni borec. S seje se je odposlal brzopjavni pozdrav novemu strankinemu predsedniku Petru Živkoviću.

POLITIČNA ŽIVAHNOST V BEOGRADU.

Najavljene občinske volitve so zbudile v vseh beograjskih političnih krogih živahno aktivnost. V vseh tajništvih strank je nastopila pozivljena razgiblenost.

L'ENFANT TERRIBLE.

»Samouprava« piše: »L'enfant terrible« srbijanskega dela udružene opozicije g. dr. Drag. Jovanović se zopet javlja. Znano je, da je njegovo delo obsodil g. L. Davidović in g. dr. Maček. Oni mu je odkrito očital marksistične cilje in ga je v ljudo odstranil od sebe. Toda dr. Dragoljuba ni lahko odstraniti. On se čuti danes, kakor bi dejali športaši, v polni formi in daje »vse od sebe«. On daje celo več od onega, kar se sme napraviti. Opsoval je vso udruženo opozicijo, posebno pa njenega prvaka v južni Srbiji g. Mih. Kujunžića. Mi ne vemo, kako bo na te napade odgovorilo vodstvo udružene opozicije, ki nikakor ne sme obračunati s svojim nediscipliniranim članom, ki jim stalno dela neprilike in ki jih dovaja v zelo neprijeten položaj s pogostimi napadi. Zdi se, da je g. dr. Dragoljub udružen opoziciji v napotje, kakor je menda tudi njemu v napotje vodstvo udružene opozicije. Drug na drugega režijo kakor mački v mesecu februarju.

Mejna ulica št. 32 pozorišče strahotnega in skrivnostnega roparskega umora

Včeraj okoli poldne so našli vpok. preglednika Ivana Strajnska umorjenega v njegovem stanovanju, ki je bilo izropano — Za neznanim morilec in roparjem se vršijo intenzivne poizvedbe — Morilec in ropar je odnesel za 30.000 Din denarja, zlatnine in srebrnine — Kaj je Strajnskova soproga izjavila uredniku »Večernika«

Tajinstvenost je v zadnjem času legla na Maribor. Žal je ta tajinstvenost kriminalnega značaja in vodi v ono sfero človeških gonov, kjer se rafiniranost stika z brezobzirnostjo in kjer ugaša sleherni človečanski čut in čut usmiljenja ter ljubezni do bližnjega. Priče takšne kriminalne tajinstvenosti smo bili ob nedavnem misterioznem ter uprav gangstersko izpeljanem velikem vltomu v tukajšnje podružnico Zadrugne gospodarske banke. Ta tajinstvenost pa je legla tudi na dogodek, ki se je pripetil včeraj popoldne v Mejni ulici 32, kjer je padla zopet človeška žrtev, ki si jo je izbral še neizsledeni morilec in ropar, da zadosti svojemu pohlepu po tuji lastnini in tujem denarju. Tudi ta novi kriminalni čin izpričuje rafiniranost in podrobno pretehtanost v izvedbi roparskega in morilskega načrta. Mariborska policija je od včeraj opoldne dalje v permanentni akciji, da ubere pravilno sled za storilcem in da ga izroči roki pravice. Kot žrtev morilčevega načrta je padel 68letni vpokojeni preglednik finančne kontrole Ivan Strajnski. Blagopokojni Ivan Strajnski je bil sila marljiv, štedljiv in varčen človek. Njegova žena Marija je vsaki dan zahajala na mariborski trg in tamkaj prodajala zelenjavo in sadje iz svojega vrta. Vse te okoliščine so morale biti storilcu dobro znane, da je lahko izvedel svoj peklenški načrt, ki ga podajamo v naslednjem poročilu.

Blagopokojni Ivan Strajnski je bil v Mariboru znana oseba. Pred vojno je služboval pri finančni kontroli v Trstu in se je po prevratu preselil v Maribor in si leta 1921 kupil s svojimi prihranki lepo hišo z vrtom v Mejni ulici št. 32. Včeraj opoldne pa so ga našli mrtvega v njegovi sobi ob oknu, zastrtega in zakritega s predpasnikom, ki ga je bil vrgel preko njega morilec in ropar po izvršenem zločinu.

Zločinec je svojo žrtev najpreje pobil z grebačo na tla, nato pa jo je z obvezo zadrnil

Točnosti izvršitve groznega zločina niso znane, ker je edina živa priča, to je storilec, pobegnil. Vendar pa je mogoče na podlagi sledov in nekaterih okoliščin rekonstruirati v glavnih obrisih potek dejanja. Neznane je najbrže takoj po prvih besedah pristopil k izvršitvi svojega zločina, in sicer že v kuhinji. Če je bila ta izvršba zločina oči v oči ali pa zahrbtno, to še ni dognano. Krvni madeži na kuhinjskih tleh nedvomno izpričujejo, da je bil izvršen zločin v kuhinji. V sobi na postelji se je namreč našla pozneje grebača in je možno radi tega sklepati, da je zločinec svojo žrtev potolkel najpreje z grebačo do nezvesti na tla, nato pa je zločinec ovil svojo žrtvijo okoli vratu obvezo, ki ga je bila Strajnskova dala prejšnji večer sušiti na dvorišče ter svojo žrtev s pomočjo obveze zadrnil. Ker je kri obila Strajnska v smeri temena proti očem, je razvidno, da je moral Strajnski nekaj časa bodisi hote ali nehoče ležati s čelom proti tlu. Nato je zločinec zavlekel svojo žrtev v sobo, kjer je nato zastrl Strajnska s predpasnikom in grebačo pri tem položil na posteljo. Zločinec ni imel najbrže pri svojem delu težavnega posla, ker je bil Strajnski že v letih in je bil tudi šibkejše telesne konstitucije, kar je moral zločinec vse podrobno pretehtati, da ni zadel na resen odpor, ki bi bil utegnil njegove načrte temeljito prekrizati. Tudi je vprašanje, če ni zamažil zločinec z grebačo proti svoji žrtvi od zadaj, morada v trenutku, ko se je Strajnski obrnil, da pod še neznanim povodom stopi v svojo sobo, ki ježi tik ob kuhinji.

Zločinec je nato vse premetel in pretaknil ter izropal vse, kar je našel. Policijska komisija, ki je prispela na mesto roparskega umora, je ugotovila, da so bile omare in druge zaklenjene stvari nasilno odprte, tako tudi v omari nahajajoči se kovčeg s srebrnino, zlatnino in denarjem.

Kedaj je bil izvršen grozen zločin?

Že okoli 6. ure zjutraj je opazil neki stanovalec ob Mejni ulici v bližini Strajnske hiše mlajšega moškega, ki se je sumljivo oziral proti Strajnskovi hiši in opazoval, kaj se tamkaj dogaja. To je izkazano po neki priči, ki je to svoje opazovanje sporočila preiskovalnim organom po odkriti grozni najdbi. Malo pred 6. uro pa je kakor vsak dan odšla tudi včeraj žena Ivana Strajnska Marija Strajnskova na trg prodajati sadje in zelenjavo. Revica pač ni niti najmanj slutila, kaj se bo medtem zgodilo z njenim soprogom. Bilo je okoli četrta na 7. uro, ko je neznane po-trkal na vrata Strajnske stranke in sode gospe Elizabete Hrastnikove, žene pismonoše, ki jo je vprašal, če je Strajnski že vstal. Ko mu je odgovorila, da še spi, je odšel iz hiše. Ivan Strajnski je trenutek za tem hotel na stranišče in je najbrže slišal neznančovo vprašanje, ker je želel od stranke izvedeti, kdo ga je iskal. Ko mu je Hrastnikova odvrnila, da je bil to neki mlajši neznan človek, jo je naprosil, naj steče za neznancem in naj ga pokliče nazaj. Hrastnikova je neznanca zares poklicala nazaj in stopil je s Strajnskom v njegovo kuhinjo. Hrastnikova je izpovedala samo to, da je neznane za seboj zaprl kuhinjska vrata, da se je potem slišalo iz kuhinje neko pomenkovanje in da je kmalu zatem nastal polen mir. Pri tem si je mislila, da je neznane pač neki Strajnskov znanec in da sta šla v sobo ter da se tamkaj pomenkujeta. Zatem je šla na trg, tako, da sta Strajnski in neznane bila popolnoma sama v hiši. Tudi Hrastnik gre namreč že zgodaj v službo in je moral zločinec točno opazovati in ugotoviti, kdaj odhaja Strajnski sam doma, tako da je svoj peklenški načrt lahko nemoteno izpeljal.

Kaj je ropar in morilec odnesel?

Po izpovedbi žene Marije je imel njen pokojni mož v kovčegu shranjen denar, in sicer avstrijske in druge zlatnike, srebrne kronske, dvokronske in petkronske avstrijske srebrnjake, razen tega pa še srebrnine in zlatnine v skupni vrednosti 20 do 30.000 dinarjev. Pri tem je bilo gotovine za okoli 15.000 dinarjev. Zločinec kovčega ni vzel s seboj in tudi ni našel hranilne knjižice Mestne hranilnice mariborske, glaseče se na vlogo 4000 dinarjev. Tudi je pustil zločinec ženini kovčeg, ki ga je najbrže v nervoznosti prežrl. Kovčeg je namreč stal ob njeni postelji in je bilo v njem več razne zlatnine. Te okoliščine pričajo, da je moral morilec izvršiti svoj roparski posel naglo in nervozno, tako, da ni odnesel vseh vrednosti, ki so bile v sobi. V kakšno smer ga je zaneslo po izvršenem grdem zločinu, se doslej še ni ugotovilo. Najbrže je nato stekel preko vrta v smeri proti Tezemu in tamkaj izgubil v neznano smer.

Uboga žena...

Okoli opoldne je prispela Strajnskova žena Marija kakor vsaki dan domov. Že ko je stopila v kuhinjo, so jo obšle grozne slutnje. V kuhinji je bilo namreč vse razmetano. Na tleh so bile copate, Strajnskova pipa in raztresen tobak. Miza je bila poševno postavljena, kar preje nikdar ni bilo. Nervozno je stopila v spalnico, potem ko si je še sama pri sebi dejala: »Kaj je to za en red.« Odgovor na to njeno podzavestno vprašanje pa je dal že naslednji trenutek, ko je stopila v spalnico tik ob kuhinji in uzrla na tleh truplo njenega moža, pregrnjenega s Strajnskovim predpasnikom, ki ga je imel na sebi, ko je delal na vrtu. V grozi trenutka je nervozno in drhteče klecnila proti truplu svojega moža in pretresljivo vzdih se je vil iz njenih prsi, ko je odstrla predpasnik

z obličja svojega moža. Trenutek zatem je bila o zadevi obveščena mariborska policija in je na mesto ogabnega zločina prihitela policijska komisija z vodjo kriminalnega oddelka, višjim nadzornikom Cajnikom in daktiloskopom Grobinom, da izvrši ogled in da ugotovi vse podrobne okoliščine dejanskega stanja. Policija je ugotovila vse to, kar smo že v gornjem delu poročila navedli.

Truplo blagopokojnega Ivana Strajnskega so potem, ko je policijski zdravnik dr. Zorjan ugotovil smrt, prepeljali v mrtvašnico na mestnem pokopališču na Pobrežju, kjer se v teku današnjega dne vrši obdukcija trupla.

Uboga hčerka...

Pokojni Ivan Strajnski je imel hčerko Elzo, soprogo prometnika na šentiljski železniški postaji. Drugih otrok ni imel. Hčerka Elza ima dva otroke, ki ju je imel pokojni Strajnski zelo rad in jima je skoraj vsak večer prinašal raznega sadja, se z njima poigraval ter se nato proti večeru vračal domov v Mejno ulico. Hčerka Elza, ki stanuje na Koroški cesti št. 62, še do 18. ure ni vedela, kakšna grozna usoda je doletela njenega ljubljene očeta. Okoli 6. ure zvečer pa je bila namenjena k svojim staršem v Mejni ulici in je na Pobrežski cesti srečala urednika »Večernika« g. Maksa Korena, ki se je ravno vračal s pozorišča groznega zločina in ki je hčerki Elzi sporočil, kaj se je z njenim očetom zgodilo. Osupnjena radi pretresljive novice je globoko vzdihnila, nato pa presunljivo plakajoč stekla

O Strajnskovih slutnjah prejšnjega dne in njegovem življenju — Iz razgovora Marije Strajnske z urednikom »Večernika«

Čim je uredništvo našega lista v ranih popoldanskih urah doznalo za vest o groznem roparskem umoru v Mejni ulici, se je takoj podal v Mejno ulico urednik našega lista, ki je dožal od gospe Marije Strajnske nekatere zanimive podrobnosti. Iz tega razgovora povzemamo sledeče navedbe gospe Strajnske o slutnjah, ki jih je na predvečer kazal njen soprog Ivan Strajnski, potem ko se je vrnil od hčerke Elze na Koroški cesti in predno je legel k počitku. Dejala je:

»Čudno se mi nekako zdi, da je moj pokojni mož ravno včeraj (v torek zvečer) kazal neke temne slutnje. Prišel je nenadoma govoriti o grehu in posledicah greha, o večnem pogubljenju in o smrti. To ni bila sicer njegova navada. Pri tem pa je še dejal: »Saj nisem nikomur ničesar zlega storil.« Izrazil je tudi misel, da ne bi rad umrl brez spovedi. Že delj časa namreč ni bil pri spovedi in ga je to nekam težilo. Zares čudno, da je kakor v neki daljni slutnji pričel o tem govoriti. Nekam čudno se mi je to zdelo. Moj pokojni mož je bil zelo varčen. Hranil si je denar, ker je hotel kupiti še nekaj zemljišča, ni pa nosil denarja v denarne zavode, ker bi ga za nakup zemljišča ne bi bil mogel dobiti. Radi tega je hranil denar

proti Mejni ulici, ves čas spremljana po toplem sočutju mimoidočih pasantov

Kdo je zločinec?

Trenotno ob času poročila ni še znano niti ime, niti priimek ostudnega izvrška človeške družbe, ki se je spravil nad slabotnega starca, da ga zadavi in da ga izropi. Trenotno pa je na razpolago samo pričevanje gospe Elizabete Hrastnikove, ki jo je bil neznane zjutraj povprašal, ali Strajnski še spi. Hrastnikova ve izpovedati, da je bil neznane visoke postave, okroglega obraza in da je imel prerezane male brčice. Star je bil okoli 25 do 30 let in je imel na sebi rjavo obleko z belimi in črnimi pikčastimi pasičami. Drugega trenotno o neznatem storilecu ni mogoče podrobneje poročati. Gotovo pa bo dragocen tudi drugi vir ugotavljanja identitete neznanečeve, saj se je posrečilo daktiloskopu Grobinu, da je uspešno izvršil nekaj prstnih odtisov, ki bodo nedvomno koristen kažipot pri izsledovanju morilca in roparja.

Vest o strahotnem roparskem umoru v Mejni ulici 32 se je bliskovito raznesla v teku včerajšnjega popoldneva po Mariboru in je globoko prevzela vse Mariborčane, ki so dajali duška svojemu pomilovanju nad trpko usodo, ki je bila doletela priljubljenega, varčnega in marljivega Ivana Strajnskega, ki je bil v Mariboru znana oseba.

Roparskega umora, tako rafinirano in vendar enostavno izvedenega, ni bilo v Mariboru od Čiča in Zlahtiča sem, ter je zato vest zapustila pri vseh Mariborčanih globok dojem.

Tudi je bil moj mož zelo previden. Kadar je šel od doma, ni jemal s seboj nikdar večjega zneska denarja. Največ, kar je vzel s seboj, je bilo 10 dinarjev. Doma je ves dan pridno delal na vrtu, ker ga je to delo zelo veselilo. V gostilne ni zahajal, ampak je bila vsa njegova zabava v tem, da se je zvečer podal k nekemu svojemu prijatelju v bližini na pomenek in da je pogostoma obiskal hčerkinje otroke, ki ju je zelo ljubil in za katere je nameraval kupiti zemljišče v bližini. Težko mi je v zadnjem času, saj mi le še pred nedavnim umrl v Kapeli moj ljubljeni brat Jakob.« (Jakob Zemljč iz Kapele, bivši narodni poslanec. Op. ur.)

V svojih slutnjah na predvečer je bil Strajnski izrazil misel: »Saj nisem nikomur ničesar zlega storil.« In vendar se najdejo v človeški družbi izvrški, ki jim ni treba kaj storiti, niti zlega in niti dobrega, da se maščujejo s strahoto zločina. Mučeniška, nedolžna žrtev takšnega izvrška je postal tudi blagopokojni tragično preminuli Ivan Strajnski, ki ni zares nikdar in nikomur ničesar zlega ali hudega niti storil niti želel in ki je živel samo v skrbeh in brigi za blagobit dragih svojcev.

Hevavi Maroka!

Razvila se je borba na življenje in smrt. Legionarji so korakoma napredovali v smeri Aluksenasa toda premagali smo jih v prilični oddaljenosti z našim artiljerijskim ognjem. Artiljerijska borba je trajala ves dan. Na obeh straneh je bilo veliko številno mrtvih in ranjenih. Vendar pa, ko je padla noč je moral sovražnik z razočaranjem ugotoviti, da ni niti za korak napredoval.

Vse do polnoči je vladal mir. Artiljerijsko streljanje je bilo prekinjeno in izgledalo je, da bo to noč vladal popoln mir. Toda takoj po polnoči smo zaslišali brnenje letal nad našimi postojankami. Bilo je očividno, da iščejo položaje na katerih se nahaja artiljerija. Pričeli so metati bombe. Ali poleg vseh raket, ki so iskale naše

postojanke vendar te bombe niso bile tako uspešne kakor si je sovražnik nadejal. Ob svitanju je sovražnik znova začel z silnim artiljerijskim ognjem. Mi smo takoj odgovorili in v presenečenje in veliki uspehi, kot sovražnik. Na nasprotni strani je bilo veliko večje število žrtev in četudi smo napadali in dobro streljali so bile sovražnikove vrste v primeri z našimi še zmirom mnogoštevilnejše.

17. oktobra je stopil Oto Krems iz vrste nekaj korakov naprej. Menda je hotel odnesti izvidnico. Medtem ni nekaj korakov ni prav storil, ko ga je že zadela sovražna krogla in mu prebila desno krilo pljuč. Težko ranjen je padel nedaleč od linije. Ob veliki nevarnosti so prihiteli vojaki in ga odvedli na varno. Rekel ni niti besedice, celo smehljaj se je.

Moderna telnika je pretila, da bo ugnala te neustrašne borce. Abd el Krim se je

Mariborske in okoliške novice

Gezota bilance: šest mrtvih, sedmi se bori s smrtjo

V mestnem parku so našli ustreljenega brezposelnega natakara, pri Apačah sta utonila dva otroka, ob meji so našli od črvov razjedeno in ptičev obglodano truplo obešenca, ki je menda tudi postal žrtev roparskega umora

O roparskem umoru v Mejni ulici 32 ter njega žrtvi in skrivnostni nenadni smrti hišne posestnice Helene Krajncve, ki jo je menda zadela kap na Radvanjski cesti 52, poročamo na drugem mestu. Razen tega pa beleži kriminalna in tragična kronika v mariborskem področju še sledeče štiri slučaje, pod katerih težkim vtisom stoji Maribor in okolica.

Ko se je danes zjutraj podala skupina delavcev iz Krčevine na delo v mesto skozi mestni park, so našli poleg neke klopi v bližini dr. Robičeve hiše mlajšega moškega v mlaki krvi, ki je držal v desnici samokres. Delavcem je bilo takoj jasno, da se je možki ustrelil in sicer s strelom v glavo. O najdbi so takoj obvestili stražnika, ki se je podal na označeno mesto ter ugotovil, da je mrtvec 26letni brezposelni natakara Ferdinand Miler iz Maribora. Nadaljnje ugotovitve so dognale, da je bil Miler že delj časa brez posla ter da je bil zadnje čase nekam otožen in je bil sila žalosten, ker ni mogel dobiti primerne službe. Najbrže si je končal življenje okoli 2. ali 3. ure zjutraj, ker je bil ob najdbi že mrzel. Truplo nesrečnega mladeniča so prepeljali v mrtvašnico na mestnem pokopališču, samokres pa je zaplenila policija. Je to pištola sistema Steyer, kalibra 6,5 mm.

Na jugoslovensko-avstrijski meji, in sicer 2 m od same meje v občini Fikšincih pa so graničarji pri službenem obhodu meje opazili na neki jelši človeško glavo, višeco na neki vrhici. Truplo pa

je ležalo na tleh. Glava in truplo sta bila že v popolnem razpadu ter ni bilo mogoče po fiziognomiji ugotoviti identiteto obešenca. Truplo in glava sta bila namreč popolnoma razjedena od črvov in ptičev. Telesne ostanke obešenca so pokopali na pokopališču v Fikšincih. Na podlagi najdenega klobuka in nekaterih drugih predmetov, ki so jih našli pri obešencu, je spoznal neki N. Potzinger iz Klöcha v sosednji Avstriji svojega 23-letnega brata Antona Potzingerja ter izpovedal orožnikom, da je imel pokojni brat pri sebi večjo vsoto denarja, in sicer okoli 500 šilingov, ki jih je pred nedavnim podedoval, radi česar sumi, da je postal brat Anton žrtev roparskega napada in da ga je zločinec najbrže najprej ubil, nato pa obesil. Isto je potrdil tudi drugi brat Jožef Potzinger, ki si je tudi ogledal klobuk in predmete, ki so jih našli pri pokojnem Antonu Potzingerju.

Orožniki pa so po daljšem poizvedovanju dognali, da je pokojni Anton Potzinger služil do 6. maja t. l. pri kmetu Karolu Vucingerju v Potzenu v okraju Radgona v Avstriji za hlapca. Dne 6. maja pa je zapustil službo ter hotel stopiti v službo pri nekem drugem kmetu. Tri dni potem, ko je Anton Potzinger odšel od Vucingerja, pa je zgorelo gosposdarsko poslopje Vucingerja. Dne 14. maja pa se je Anton Potzinger nenadoma zopet pojavil pri omenjenem kmetu in ko mu je ta povedal, da ga iščejo orožniki radi suma požiga, je zopet odšel.

Najbrže je hotel potem Potzinger pobegniti v Jugoslavijo, na meji pa je obupal in se obesil.

Žrtev usodne nesreče pa sta postala tudi dva nedolžna otročka, ki sta utonila v mlaki. V Mahovcih pri Apačah je padel komaj 17 mesecev star Franc Piper, sinček posestnika Franca Piperja, v 15 cm globoko mlako. Mati je namreč na vrtu okopavala in je imela pri sebi sinčka, ki je sedel na trati. Prišel pa je neki možki, ki je prošil za milodare. Matij je šla v hišo, da bi moškega odpravila, sinček pa se je medtem splazil do bližnje mlake, kjer ga je nesrečna mati 10 minut pozneje našla že mrtvega. Drugi slučaj se je pripetil v Murščaku, kjer je utonila v mlaki 3letna Anica Hvalec, hčerka posestnice Ane Hvalecve. Domačini so spravljali seno, tako da je bila hčerka doma brez nadzorstva. Pri igranju je hčerka padla v 30 cm globoko mlako, ki se nahajala 6 m od hiše, in si najbrže ni več mogla pomagati ter je utonila. Nesrečni starši bodo sedaj imeli še sitnosti z oblastjo, ker so bili prijavljeni radi nezadostne pažnje.

Ob zaključku lista nam poročajo:

V bližini Gornje Radgone se je bil danes dopoldne hud spopad, pri katerem je bil težko ranjen Franc Propst. Pod sumom, da sta Probsta težko poškodovala, sta bila aretirana Gustav Novak in Jožef Toplak. Podrobnosti o usodnem spopadu in pokolju še niso znane. Propst se bori s smrtjo.

Prisrčna slovesnost Mariborskega akademskega sabljaškega kluba

V spodnjih kazinskih prostorih na Slomškovem trgu je priredil včeraj zvečer Mariborski akademski sabljaški klub intimno slovesnost na čast novima častnima članoma g. direktorju Antonu Krejčiju in g. podpolkovniku v p. Rudolfu Rajznerju. Slovesnost je otvoril mesto odsotnega predsednika MASKA senatorja dr. Ploja poslovoedeči podpredsednik g. ravnatelj dr. Tomišek. Uvodoma je pozdravil zastopnike civilnih in vojaških oblasti ter zastopnike posameznih nacionalnih in drugih organizacij, posebno pa zastopnika mestnega poveljnika generala Milenkoviča, garnizionarja podpolkovnika Marka Nikoliča, šefa mestne policije dr. Trstenjaka, prof. dr. Dolarija kot zastopnika Narodne odbrane itd. Nato je v daljših, zanosnih in globoko zajetih izjavah poudaril pomen slovesnosti na čast gg. ravnatelju A. Krejčiju in R. Rajznerju, ki

sta bila na zadnjem občnem zboru MASKA soglasno izvoljena za častna člana. G. dr. Tomišek je dejal, da imata g. ravnatelj Krejči in R. Rajzner za razvoj in procvit Mariborskega akademskega sabljaškega kluba neveljavne zasluge in da je njuno imenovanje za častna člana pač skromna oddolžitev MASKA. Dolga miza razstavljenih trofej, ki so si jih priborili člani in članice Mariborskega akademskega sabljaškega kluba pri nas in v tujini pričajo o visoki kvaliteti sabljačev MASK, ki so tekom kratke dobe obstoja MASKA uspešno zastopali ne samo barve našega mesta, marveč tudi našo ljubljeno domovino izven državnih mej. Doseženi uspehi pa gredo v veliki meri na račun požrtvovalnega in nesebičnega delovanja gg. ravnatelja Krejčija in podpolkovnika R. Rajz-

nerja v prid vzvišenih ciljev Mariborskega akademskega sabljaškega kluba. Zatem je spregovoril v imenu uprave MASK g. inž. Vladimir Šlajmer, ki je v markantnih in vznešenih besedah podrobno orisal zasluge gg. ravnatelja Krejčija in podpolkovnika Rajznerja, s katerih pomočjo je sabljaški sport v Mariboru dosegel tako visoko stopnjo. Ob koncu svojega govora je nato g. inž. Šlajmer izročil zastopniku g. ravnatelja Krejčija, ki se radi zdravljenja ni mogel udeležiti slovesnosti, g. dr. Tomišku, in zaslužnemu trenerju MASKA g. podpolkovniku Rudolfu Rajznerju umetniško izdelani diplomi ter častna znaka. Sledil je eksebični nastop članov in članic Mariborskega akademskega sabljaškega kluba, ki so izvajali lepe vežbe s sabljo in floretom. Njihov nastop je žel splošno odobravanje navzočih. Prisrčna prireditelj se je zaključila s prijetno zabavo.

Nenadna smrt - mrina nesreča - zločin?

Ni se še dobro razvedela novica o zločinu v Mejni ulici 32, ko so skoraj istočasno kakor umorjenega Strajnska našli v Radvanjski ulici 52 mrtvo v zaklenjenem stanovanju in v spalni srajci ter na tleh ležečo 69letno upokojenko po davčnem uslužbencu in hišno posestnico Marijo Krajnc. Pokojna Krajncve je bila tilha žena, bolj vase umaknjena in ni imela mnogo stikov s sosedi. Vsekakor pa se je sosedom zdelo čudno, da je ni bilo delj časa na spregled. Radi tega so včeraj okoli opoldne skozi okno vdrli v njeno stanovanje in jo našli mrtvo v že prikazanem položaju. O tem obveščena policija je takoj uvedla obširno preiskavo in je na mesto skrivnostne smrti prispela

tudi sodna komisija s preiskovalnim sodnikom dr. Turatom in sodnim zdravnikom dr. Zorlanom. Vendar pa ni mogla komisija ugotoviti nikakršnih konkretnih dejstev, ki bi mogla kazati na način in vzrok smrti blagopokojne Marije Krajncve. Med ljudmi je razširjena govorica, da gre tudi v tem slučaju, kakor v Strajnskovem, za roparski umor, možno pa je tudi, da je postala Krajncve žrtev nenadne smrti, ali pa nesrečnega naključja po smrtni nesreči, ki je morda nastopila radi nesrečnega padca na tla in nastopivega pretresa možganov. Podrobnosti bo ugotovila današnja obdukcija njenega trupla.

tam, Alojza Majerja, zabodel v trebuh ter mu prerezal čreva, mehur in ledvico. Težko ranjeni Majer je umrl v ponedeljek popoldne v splošni bolnišnici kot nedolžna žrtev alkohola. Zapustil je vdovo s petimi nedolžnimi otroki. — Ob množičnih udeležbi sorodnikov, sosedov in znancev se je včeraj ob 16. uri vršil pogreb. Pokazalo se je, da je bil Majer kot skrbni družinski oče in obrtnik pri svoji marljivosti, poštenosti in prijaznosti ter zgledni

narodni zavednosti zelo priljubljen in da je užival obče spoštovanje. Občani v Koskih odkrito sočustvujejo z vdovo, otroci, sestro, bratom in s 74letno materjo pokojnika ter obsojajo ostudni zločin krivca smrti — Karneta. Kakor Karnarič, zasluži tudi Majer, da dobi na grobni kamen napis »Obtožujem!« Nezumno uživanje alkohola s ponavljajočimi se uboji in umori nas Slovence sramoti pred svetom! Na zadnji poti je Majerju igrala žalostinke godba Hutterjevih delavcev, prijatelj C. pa mu je ob grobu govoril ganljivo slovo. Solze sočutja so polzele po licih vsem prisotnim, neutolažljivo so plakali otroci, vdova, stara mati in sestra. Slišali so se spontani klici ogorčenja nad zločincem, pa tudi mnenje, da so kazni za take izmečke človeštva tačas vse premalo stroge.

Vojni obvezniki iz občine Studenci, ki so dobili pozive, se opozarjajo, da se v nedeljo, dne 12. julija ob 7. uri zjutraj zglasijo na vežbališču na Teznu, da se jim priobči vojni razpored. Predsednik občine: A. Kaloh.

Obmejna kmetska mladina, združena v društvu kmetijskih fantov in deklet pri Sv. Marijeti ob Pesnici priredi to nedeljo, dne 12. julija ob pol 4. uri pop. pri gostilničarju g. Krambergerju tekmo koscev in žanjic. Nastopijo tudi mali kosci, prvič tukaj, pa tudi v tekmi žanjice. Okoličani, meščani! Obiščimo agilne mlade Marječane!

I. kolesarsko društvo tekstilnih delavcev v Mariboru priredi v nedeljo, dne 12. t. m. veliko vrtno veselico z raznimi zabavami v vseh prostorih gostilne Tomše, Pekre. Vstop prost. Avtobusi ob 14., 15., 19. uri, nazaj do 24. ure.

Razstava učil na Mariborskem tednu. Prireditelj Mariborskega tedna, ki je postala za Maribor že tradicionalna, ima predvsem dve bistveni strani, gospodarsko in kulturno. Kulturno življenje bodo prikazale razne prireditve, kongresi in zborovanja ter razstave, med njimi zanimiva razstava naših učil. Ta razstava bo Mariboru popolnoma nova in ne dvomimo, da bo to velika privlačnost za obiskovalce MT, zlasti za naše pedagoge. Razstavo učil priredi zadruga »Učiteljski dom« v Mariboru, ki bo javnost opozorila na delo in namen te institucije. Razstavili bodo vsa dela, ki so jih doslej sami založili. Na razstavi bosta mnogo pozornosti zbujala tudi velika reliefa Slov. goric in Ptujkega polja. Razstava bo odprta ves čas V. Mariborskega tedna, ki bo od 1. do 9. avgusta 1936.

Kako je z vremenom. V smislu dunajske vremenske napovedi se nam obeta oblačno in soparno, ponekod so napovedane tudi nevihte.

Tradicionalno prošenje bo v nedeljo, dne 19. t. m., pri Sv. Anehi na Poljariu.

50letnica gasilske čete v Račah. Dne 19. julija tega leta proslavi raški gasilci 50letnico obstoja svoje čete. Proslava je zamišljena v velikem obsegu ter se vrši isti dan zlet gasilske župe Maribor desni breg. Ob priliki proslave se vrši razvite in blagoslovitev gasilskega prapora. Ob enem se vrši blagoslovitev novo postavljenega gasilskega stolpa. Ob priliki te proslave se lahko ogleda zgodovinski podzemeljski rov, kateri je vodil iz grajščine Rače v grajščino Vurberg za časa zarote Zrinskega in Frankopana ter Tattenbacha.

Na Dravskem polju gori! V Skokah je gorelo gosposdarsko poslopje posestnika Jožefa Kaca. Živino se je posrečilo rešiti in znaša škoda okoli 35.000 dinarjev, dočim je bil Kac zavarovan za 20.000 dinarjev. Na mesto požara so prispele požarne brambe iz Bohove, Pobrežja, Hotinje vasi in Marije Device v Brezju. Bila bi umestna pripomba, da naj bi šli vodilni lokalni čimbelji ob takšnih prilikah požrtvovalnim gasilcem čimbolj na roko ter jih podprli v njihovem človekoljubnem delu.

Pobrežške novice

Pobiranje trošarine na vinski most. Ker je kr. banska uprava postavko v proračunu za honorarje blagajnika črtala, je sklenila obč. uprava, da zadosti obveznostim napram blagajniku, pobiranje trošarine na vinski most in sicer po 50 par od litra. S tem bodo zopet prizadeti naši gostilničarji, ki že itak prispevajo največ k ravnovesju občinskega proračuna.

»Šejk Mers el Kebir, Aluksemas je razoran. Naše moči so razbite. Poraženi smo. Kmalu, prijatelji, bo zavzet Aluksemas. Nočem, da zapade to bogastvo v sovražnikove roke, zato mi boš pomagal skriti ga na primerno mesto.«

»Dobro, pohratim,« sem odgovoril. Odšel je in se kmalu nato vrnil z evnahom, s katerim smo odnesli pred dvor štiri zaboje zlata in dragocenega kamena neverjetne veličine. Natovorili smo vse to na dve muli, vzeli cepine in lopate ter krenili proti jugu Aluksemasa. Po treh urah smo dospeli v osumljeno skalnato pokrajino. Tukaj smo med stenamj poiskali primeren kraj izkopali globok jarek in položili vanj naš tovor ter ga pokrili z ogromnim kamenjem.

Pogreb nedolžne žrtve. Ivana Strajnska pokopljejo jutri v petek ob četrt na 17. na mestnem pokopališču na Pobrežju. Ferda Milerja, ki se je ustrelil v mestnem parku, pa pokopljejo tudi jutri popoldne.

Mojstra Majerja zadnja pot. Kakor smo dne 7. julija poročali, je v nedeljo zvečer podivjani Al. Karnet, delavec iz Sp. Sv. Kungote, v gostilni Kolarič v Počehovi čevljarskega mojstra in posestnika isto-

Socialna vprašanja

Glas brezposelnih učiteljev

700 mladih želi dela! Dan za dnem se vprašuje teh 700 brezdelnih učiteljskih moči, zakaj ne sme delati? Zato so sklenili ti mladi, da informirajo javnost o svojem bednem stanju. Oblastim so poslali s svojega sestanka v Studencih spomenico, v kateri zahtevajo:

1. da se v bodoče posveča prosvetno-kulturnim institucijam, predvsem pa osnovnemu šolstvu vsa potrebna pozornost ter da se s sorazmerno malenkostnim povečanjem proračuna ministrstva prosvete čimprej dvigne vse naše šolstvo na normalno stanje;

2. da se pri nameščanju v državno službo ne zapostavljajo več brezposelni abiturienti, ki so diplomirali v Mariboru za abiturijent drugih učiteljskih, da v splošnem pri namestitvah odloča le doba brezposelnosti in socialne razmere čaka-jočega prosilca, upoštevajoč v polni meri tudi brezposelne abiturientke ter da se stori vse potrebno radi takojšnje namestitve socialno najpotrebnejših;

3. da se učiteljski abiturienti ne nameščajo več v oddaljene, nižje organizirane in neurejene šole, kjer primanjkujejo učne moči in sobe ter je preveliko število učencev; takšne razmere onemogočajo temeljito in vestno pripravo na praktični izpit;

4. da se ne preobremenjujejo učitelji, posebno začetniki s prevelikimi učnimi urami in s previsokim številom učencev (70 do 100 in celo več) ter z različnimi izvenšolskimi udejstvovanji, ker to onemogoča temeljito poglobitev v pedagoško-didaktično delo ter navaja k površnosti, radi česar trpi šolski pouk, na drugi strani pa so prizadeti brezposelni učitelji;

5. da se tudi v najsiromašnejših, podeželskih šolskih občinah, kjer službujejo predvsem mladi učitelji, otvorijo namesto prenatrpanih razredov, ki so škodljivi zdravju otrok in učiteljstva, novi, zakonom odgovarjajoči razredi in nove vzporednice, da se po vzoru drugih držav vsem aktivnim učiteljem zniža delovni čas, tako v pogledu službenih let, kakor tudi v pogledu tedenskih učnih ur, da se takoj pridobijo službena mesta ter se enkrat za vselej odstrani brezposelnost našega učiteljstva;

6. da se preprečijo nadaljne redukcije plač učiteljem začetnikom, katerim je danes komaj dan eksistenčni minimum ter, da se začetniške plače čimprej dvignejo, da bo s tem mladim učiteljem dana možnost nujno potrebnega, temeljitega in vsestranskega nadaljnega samoizobraževanja ter da jim bo z zvišanjem plač zopet omogočeno misliti na ustvaritev lastnega doma, svoje družine in, da se poročenim učiteljem da za enake sposobnosti in zmožnosti, za enako strokovno izobrazbo ter enako delo tudi enako plačilo;

7. da se s posebno uredbo usmeri učiteljstvo predvsem na šolsko-pedagoško udejstvovanje ter se mu zopet z zakonom prizna službena stalnost in neodvisnost, ker le to omogoča smotreno resno in vestno vzgojno udejstvovanje in dviga ugled učiteljstva ter tudi učni uspeh.

Pomisli! Je treba, da obupava 700 mladih življenj, ki so se zaman borila, da bi dosegla kosček kruha. Vsa javnost bi se morala zediniti v enoten, krepak klic: Mladim učiteljem, bodočim graditeljem mladih življenj, dajte zasluženi kruh!

Sportno gibanje

Delegiranje sodnikov, službeno. Prijateljsko tekmo SK Slavija (Pobrezje):SK Mura (Murska Sobota), ki bo v nedeljo 12. t. m. v Mariboru, sodi g. s. s. F. Nemec. Poverjenik.

Odbor lahkoatletskih sodnikov v Mariboru, službeno! Radi dogovora in razdelitve dela na deseterboju za državno prvenstvo, ki bo dne 11. in 12. julija na stadionu SK Železničarja, se bo vršil obvezen sestanek vseh sodnikov in sodniških pripravnikov v petek, dne 10. t. m. ob 20. uri pri »Orlu«. — Poverjenik.

Sportni dogodek za naše mesto bo gostovanje avstrijskega državnega nogometnega prvaka SK Admire iz Dunaja, ki bo v torek 14. t. m. odigral prijateljsko tekmo proti SK Železničarju.

500 najboljših jugoslovenskih plavalcev in plavalce bo sodelovalo pri tekmovalstvu za državno plavalno prvenstvo, ki bo 18. in 19. julija t. l. na Mariborskem otoku.

Gospodarske beležke

PŠENICO KUPI DRŽAVA PO...
Včeraj je imel gospodarsko finančni odbor svojo II. sejo, na kateri so se obravnavale cene pšenice, ki jo bo nakupila država s posredovanjem PRIZADA. Za pšenico slabe kakovosti se je določila minimalna cena po 107 Din, za pšenico dobre kakovosti pa 126 do 140 Din za stot.

Kako izgleda letošnja žetev. Dosedanje vesti o letošnji žetvi, ki prihajajo iz vseh naših žitnih pokrajin, so zelo povoljne. Na novosadski borzi je bilo izvršenih precej zaključkov za novo pšenico in to po ceni od 105 do 107 Din. Ker je kvaliteta letošnje žetve tako v pšenici, koruzi in ječmenu izredno dobra, zaznamuje borza porast števila zaključkov. Cena koruze je radi velikih ponudb sicer nekoliko popustila in notira izmed 96 in 98 Din. Ječmen se drži na ceni izpod 80 Din.

Putnikove novice

Trije Putnikovi izleti po Jugoslaviji. »Putnik« priredi letošnje sezone z udob-

nim avtobusom tri štirinajstnevne izlete v najlepše kraje naše države ter na naš Jadran. Prvo potovanje se je pričelo 7. julija, drugo bo 11. avgusta, tretje pa 8. septembra. Izletniki bodo obiskali in si ogledali »zgodovinske kraje in znamenitosti, Ohridsko in Skadarsko jezero, morskala kopališča in letovišča, orientalske zanimivosti in še mnogo drugih prirodnih krašot. Cena vožnje je 2985 Din za osebo; v tej ceni je zaračunana povratna vožnja, prenočišča v hotelih, cela oskrba, ki se prične s kosilom prvega in se konča s kosilom štirinajstega dne, stroški prenosa prtljage od avtobusa do hotelske sobe in obratno. Prijave sprejemajo Putnik v Mariboru, Celju in Rog. Slatini.

Razne vesti

Pravilnik za prapor Jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev-Slovenec. — Jugoslovenski vojni dobrovoljci - Slovenci so razvili na Vidovdan 1936. v Ljubljani dobrovoljski prapor, ki mu je kumoval Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. po svojem zastopniku, divizijskem generalu gospodu Nedeljkoviću Petru, komandantu Dravske divizijske oblasti. Prapor čuva do konca svojega obstoja Sreska organizacija Saveza vojnih dobrovoljcev na slovenskem ozemlju. Če pa take organizacije ne bi bilo, se izroči prapor v varstvo Savezu vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Beogradu, ki odloča o nadaljni usodi prapora. Prapor se je razvil z namenom, da naj bo vidna priča o Slovencih, ki so se kot vojni dobrovoljci v dobi od 1912—1918 borili za ustvaritev Jugoslavije. Ako bi prišlo med Jugoslavijo in kako drugo državo do vojne, tedaj naj organizacija, ki ima prapor na čuvanju, napravi sporazumno z jugoslovensko vojaško oblastjo poziv za zbiranje novih dobrovoljcev pod tem praporom. Ako se organizacija dobrovoljcev udeleži kake nedobrovoljske prireditve, mora dobiti pri njej najčastnejše mesto s svojim praporom. Prvi praporščak dobrovoljskega prapora je vojni dobrovoljec, rez. peš. kap. I. Klase tovariš Sirc Vinko. Načrte za prapor je napravil ing. arh. Serajnik Dominik, izde-

la! ga je Drž. osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani. Ta pravilnik se je prečital na slavnostnem obnem zboru vojnih dobrovoljcev, ki ga je sklicala Sreska organizacija Saveza vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani v sporazumu z enako organizacijo v Mariboru na Vidovdan 1936. ob 10. uri dopoldne v slavnostni dvorani Mestnega poglavarstva v Ljubljani.

Tezenske novice

Delavstvo »Splošne« za svoje sotrpine. Preteklo soboto je priredilo delavstvo »Splošne« v korist in podporo bolnim tovarišem v gostilni Očko dobro uspelo veselico, katere se je udeležilo v lepi harmoniji z delavstvom uradništvo z družinami, kakor zastopniki vseh tukajšnjih nacionalnih organizacij Sokola, Strejske družine in Peruna. Splošna stavbena družba v prvi vrsti g. ravnatelj Babič s soprogom podpirata vse naše nacionalne organizacije in je bil obisk radi tega s strani domačinov izredno zadovoljiv. Prireditve sama pa je bila v rokah delavcev g. Žunka in Peca, katere sta se v resnici potrudila, da sta s primerno ureditvijo veseličnega prostora zadovoljila številne goste. Prvi bo deležen podpore iz dobrih ka veselice neki delavec, ki bo leha že nad leto dni. Harmonično sodelovanje uradništva in delavstva kakor tudi finančni efekt prireditve pa je v prvi vrsti zaslug g. ravnatelja Babiča. Delavcem »Splošne«, zlasti pa prirediteljem, ki so imeli polno dela in skrbi, pa najlepše čestitamo, saj so s tem olajšali budo svojo-ga sotrpina. F. L.

Gradbeno gibanje. Gradbena dovoljenja so dobili: Medved Maks in Kravos Leopold v Levstikovi ulici in Petek Miroslav v Maistrovi ulici. Parcelacija se je dovolila posestniku Bezjaku Vincencu za zemljišče ob Cankarjevi ulici.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Stanovanje

SOBO S ŠTEDILNIKOM
tako oddam. Boljenkova ulica 5, Nova vas. 3387

STANOVANJE
oddam s 1. avgustom 1936 v najem. Studenci, Ciril-Metodova 4. 3385

Stanovanje išče

SAMEC
išče prazno sobo s hrano ali vso oskrbo. Vdove imajo prednost. Ponudbe pod šifro »Samec« do 12. julija 1936. 3384

Razno

APEL NA DOBRA SRCA!
Rudarska družina se je vrnila s Francije radi nezaposlenosti. Ker je družina pristojna v Jugoslavijo, se je morala vrniti v domovino. Tjer živi sedaj v skrajni bedi. Odsli otroci govorijo in razumejo perfektno več jezikov, tako francoski, madžarski, poljski in nemški ter deloma slovenski. Usmiljena srca! Naslov v upravi lista. 2386

ZA VAŠO DRUŽINO
okusen kruh. Pekarna Rakusa, Koroška cesta. 3354

KOPALNE HLAČKE
od Din 6.— naprej dobite pri Trpinu, Vetrinjska 15. 2261

Sporočamo tužno vest, da je danes 9. julija tragično preminul moj ljubljani sin, brat, stric, svak itd. gospod

Ferdinand Müller
natakar.

Pogreb bo jutri v petek, 10. julija ob 15. uri na mestnem pokopališču na Pobrezju. M a r i b o r, dne 9. julija 1936. 3389

Žalujoci ostali.

Ne pozabi naročnine!

A. K.:

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman

»Ali pa tudi veste, kdo je ona?« vpraša z raskavim glasom trgovec. Hidalgo ga široko pogleda in pravi:

»Povedali ste mi, da ni niti grandinja, niti kneginja, a po mojem prepričanju mora biti vsaj rdeče, če že ne modre krvi. (Špansko plemstvo se deli na razrede po krvi; modra kri je najplemenitejša, za njo pa pride rdeča.) Plemstvo, visoko plemstvo ji izraža nastop, razum in vsa pojava.«

»Ha, ha, tako torej mislite, dragi Don! Zmotili ste se, zelo ste se prevarili. Niti enega plemenitejšega grba ne najdete na njenem rodovniku, če bi ga hotel kdo za zabavo narisati.«

Hidalgo se zamisli, premeri parkrat sobo, medtem pa premišljuje:

»Aha, to je torej vzrok, da se še ni poročila in da nihče ne ve za njo.«

No, čelo se mu kmalu razvedri. Vzdigne se na prste, kakor da hoče s tem dati svojim besedam več važnosti, in reče:

»Kaj zato? Moje plemstvo bo pokrilo manjvrednosti njenega rodu, saj je tako glasovito in staro, da bo prav gotovo zadostovalo za dvojico. Res je, da moj sin ne bo imel pravice do malteškega križa, česar pa pri svojem bogastvu ne bo preveč pogrešal. Svet se bo mogoče nekoliko čudil in zgražal, sorodniki se bodo jezili. Naj se, pustimo jih. Donna Mendoza di Mirabella bo kmalu zatemnila spomin na gospodično Inezo. Kako se piše, mi dozdaj še niste povedali...«

»Gospodična Ineza Martovelova.«

»Martovelova! Ni mogoče, človek božji, torej je...«

»Moja hči.«

Hidalgo odskoči dva koraka nazaj, obrvi

se mu stisnejo, oko mu zaplani v očitnem ponosu, v njem mu zagori prezir in izraz zadane žalitve.

»Ona Vaša hči!? Rogate se mi, varati me hočete!«

»Varati ne znam, dragi gospod,« se glasi kratek odgovor.

»Devojka, tako lepa, duhovita, izobražena!«

»Potrudil sem se, da jo vzgojim primerno svojem imetju, ne pa po rodu.«

»Ali res hočete, da jo vzamem?«

»Kakor Vas je volja, gospod.«

»Da omakežujem rodbinsko ime, spomin svojih prednikov, da oskrnim staroslavni grb, ki ga dozdaj še nihče ni onečastil?«

»Da se rešite sramotne ječe, plačate dolgove, da zopet vzdignete zatemnelo rodbinsko slavo.«

»Nikoli, nikakor, vsak poskus je zaman! Oženiti se s hčerko oderuhovo, vzeti hčer človeka brez poštenja in brez časti? Rajši grem v ječo.«

»Pripravite se torej na pot v ječo in sicer za dolgo. Pri svojem zveličanju, pri

Jehovi se zaklinjam, da v svobodo ne pojdete prej, dokler ne izplačate poslednje pare svojega dolga. Zdaj pa dobro premislite, ali boste to sploh kdaj lahko storili.«

Hidalgo vzdrti, se spusti na stol, odkoder je malo prej vstal si z roko podpre čelo in se globoko zamisli.

Oderuh ga nekaj časa gleda, potem mu pa reče:

»Poznate jo; bogata je in lepa. Ali mislite, da bo res morala še dolgo čakati moža, da bo koga prosila s povzdignjenimi rokami kakor za miloščino. Cela šuma mladih ljudi, propalih kakor Vi, Don Juan, se potepa po obeh Španijah. Samo besedico naj jim omenim, pa bodo prihiteli kar v tropah in se bodo kleče zahvaljevali Bogu in dobri usodi, ako bo Donna Ineza koga izbrala. Danes postane lahko Vaša, ker ji ugajate in ste tudi menj po volji. Nikar ne zavrzite sreče, ki se Vam sama nudi. Radi prazne domišljavosti in jalovega ponosa na nekdanjo slavo svoje rodbine ne žrtvujte lepe, brezskrbne bodočnosti.«